Memento

CALENDAR

SAMBATA 22 FEBRUARIE

Ortod.: Aflarea moaşt. muc. Eugeniei (Sâmbăta morţilor).
Catol.: Antigona.
Protest.: Gunthard.
Naşterea poetului Grigore Alexandrescu (1810).
Răs. soarelui 7.06.
Ap. soarelui 17.53.

FAPTE ŞI GANDURI DIN ALTE VREMI.

22 Februarie.

1847. In această rubrică am mai scris despre controlul măsurilor de greutăţi şi capacitate şi arătam acolo cum în oraşul Călăraşi-Ialomiţa, Comisia târgului găsise odinioară negustori care vindeau şi cumpărau cu baniţe „calpe".

Aceste baniţe false aveau fundul mobil şi negustorii schimbau fundul după împrejurare, când vindeau îl puneau într'un fel, iar când cumpărau îl puneau altfel. Pentru curmarea acestor nereguli s'au dat dispoziţii să fie înlocuite aceste baniţe, cu altele „cu fundul pus bine, doagele la măsură, cercuri de fier bune, iar linia de sus baniţa plină după modelul Comisiei".

La 22 Februarie 1847, cu toate dispoziţiunile date, cârmuitorul Grădişteanu găseşte din nou că „negustorii şi matrapazii" de prin sate, vând cu măsuri „nealarisite" şi cere să se facă un control riguris, toate măsurile să fie „alarisite" şi pecetluite, iar contravenienţii să fie pedepsiţi. Comisia târgului primind aceste dispoziţii date de cârmuire, hotărăşte ca punerea peceţilor şi controlul măsurilor să se facă în schimbul unei mici taxe, punându-se pentru această lucrare persoane numite special.

Cu procedeul acesta, forţat de împrejurări s'a ajuns mai târziu în mod oficial la verificarea măsurilor.

GEORGE DINCA

RADIO

EMISIUNI IN LIMBA ROMANA ALE POSTURILOR STRAINE DE RADIO

— (Ora românească) —

6.30: DUNAREA (325,4 m.).
17,30: DUNAREA (325.4 m.).
17.30: LONDRA (19,61 m.).
18.20: ROMA (2RO) (19.7 m.—25.51 m.).
18.45: ZEESEN (31.38 m. — 25.31 m.).
20.14: BUDAPESTA (549.5 m.).
20.15: ZEESEN (31.38 m. — 25.31 m.).
20,30: DUNAREA (325.4 m.).
20.45: ATENA (499 m.—42.4 m.).
21: GR. II Italian (263.2 m.—221.1 m.).
21: ROMA (2OR) (31.15 m. — 25.4 m.—19.61 m.).
21.35: BELGRAD (49.18 m.).
22: LONDRA (31 m.).
22.15: ZEESEN (31.38 m. — 25.31 m.) — 25.40 m.).
22.20: ROMA (2OR) (31.15 m. —25.4 m.—19.61 m.) numai Duminică.
22,30: DUNAREA 325.4 m.).

SAMBATA, 22 FEBRUADIE 1941

RADIO ROMANIA, 1875 m. RADI OBUCUREŞTI, 364,5 m. POSTUL PE UNDE SCURTE 32,4 m.

6.45—8.30: ORA DIMINEŢII: Concert de dimineaţă (discuri); Radio-jurnal (I); Continuarea concertului (discuri).

12.30: Muzică variată (discuri): Mică suită de Debussy (Orch. simf. dir. de Pierre Coppola); Selecţiuni de melodii de Ceaikowsky (voce: Rauta Waara şi Peter Anders); Havaneză de Saint-Saëns (vioară: Jacques Thibaud); Uvertură la „Degele Ysului" de Lalo (Filarmonica din Berlin dirij. de Albert Wolff).

13.15: Radio-jurnal (II).

13.30: Orchestra Fraţii Stănescu: Romanţe şi arii naţionale; Potpuriu de valsuri de Dobrecht; S'a dus-romanţă tango de Dendrino.

13.50: Serviciul de ştiri germane.

14: Continuarea concertului: Colea'n vale la fântână şi Am un foc la inimoară; Cântece ardeleneşti.

14.10: Radio-jurnal (III).

14.30: Continuarea concertului: Vals din filmul „Congresul dansează"; Cântecul lui Liu Stoian; Geambaralele; Ochii tăi m'au fermecat şi Domanţa ochilor de Aurel Dumitrescu; Mazurcă aranjată de Nicu Stănescu; Cântece vechi româneşti.

15: Radio-jurnal (IV).

15.15: Muzică uşoară (discuri): Sărută-mă încă odată şi Nu mai gândi la trecut de Schoctemeyer (voce: Erna Kroll-Lange); Melodie aranjată de Schoen (surorile Andrew); Mă voi ruga de Nichols (voce: Greta Keller).

18: Ara; A. Popescu-Telega: Tara mea.

18.15: Muzică religioasă (disc.): Coral de Palestrina (Corul Domnului din Berlin); Două corale (Corul „Caecilia"); Intuneric se făcu de Eberlein şi Cor de Bruckner (Corul Domnului din Paderborn); Fragment din „Requiemul" de Fauré (cor, orhcestră şi orgă).

18.50: Prof. Dr. C. Bacaloglu: Turburările nervoase ale inimii.

19.05: Concert de violoncel: Casals şi Cassado (discuri): Gaspar Cassado: Menuet de Haydn şi Cântec ţărănesc de Popper; Pablo Casals: Allegro din Sonata în la major de Boccherini; Pablo Casals: Cântecul stelei din „Tannhaüser" şi Cântecul de concurs din „Maeştrii cântăreţi" de Wagner.

19.25: D-ra Constanţa Bădescu (voce: Valsuri: Vals vienez de Dostal; L'incantatrice de Arditti; Valsul minutelor de Chopin; Trandafirii din sud-vals de Johann Strauss.

19.45: Serviciul de ştiri germane.

20: Radio-Jurnal (V).

20.20: VASILACHE: Sketch muzical.

20.45: Poşta Radio.

21: Muzică uşoară şi de dans (discuri): Rumba de Lecuona şi Două melodii de Oréfiche; Poptuiu de melodii de Mostazo (voce: Estrellita Castro); Potpuriu de polci; Valsul fericirii şi Pasiune de Lazzaro; Melodii de Burke şi de Sandford (voce: Bing Crosby); Vals lent de Carste şi Slowfox de Wiga; Tango bolero de Llossas şi Orchidee negre-tango de Richartz; Evantaiul-vals de Marceau şi Privighetoarea de Steurs.

22: Radiojurnal (VI); Sport.

22.20: Muzică uşoară românească (discuri): Plâng pentru tine-tango de Dendrino (voce: Petre Alexandru); In astă seară Doamnă m'ai fermecat de Dendrino (voce: Gică Petrescu); Nu te intrista de Mişu Constantinescu (voce: Viorel Demetriad; Lic, lic, lic de Mişu Constantinescu (voce: Mia Braia); Soldăţelul lui tăticu şi Hai noroc de Vasilescu (voce: Nicu Stoenescu); Cu lăutari după mine de Vasilescu (voce: Nicu Stoenescu).

22.45: Jurnal pentru străinătate în limbile germană şi italiană.

23: Muzică uşoară şi de dans (discuri): Ediţie specială-potpuriu de Dostal; Galop şi Polcă de Sommerfeld; Foxtroturi de Robin şi Kenny; Piesă caracteristică de Ailbout şi Bib şi Bob-intermezzo de Demaret; Două marşuri din filmul „Scrisoare de dragoste din Engadir" de Becce; Humorescă de Dvorak; Tango de Codevilla şi Serenadă de Nicolas; Două cântece de Rizza şi de Kramer.

23.45: PJurnal pentru străinătate în limbile franceză şi engleză.

24—0.30: Continuarea concertului (discuri): Viena plânge şi râde-potpuriu de Hruby; Tango şi Melodie din filmul „Stelele strălucesc" de Leux (voce: Rosita Serrano); Balkan-fantezie de Knümann şi Serenadă napolitană de Wikler; Două melodii din filmul „Rio-Rita" de Mc. Carthy; Selecţiuni de melodii de Ray Noble.

Curier judiciar

Cum s'au manipulat fondurile confiscate de fosta poliţie legionară

Scriam în cronica noastră precedentă că a fost prins şi arestat încă unul dintre poliţiştii improvizaţi implicaţi în afacerea abuzurilor şi traficurilor săvârşite până la 20 Ianuarie a. c. — la Prefectura Poliţiei Capitalei — în dauna cetăţenilor şi a prestigiului instituţiei.

Era vorba de ION GLAVAN, fost secretar casier al „poliţiei judiciare" legionare.

Mandatul de arestare lansat de d. jude instr. Bănescu. al cab. 10, contra acestuia, a fost supus eri confirmării tribunalului.

Desbaterile s'au urmat în faţa trib. Ilfov s. Not.

Inculpatul a recunoscut la interogatorul ce i s'a luat că a primit parte din sumele recoltate în condiţiunile prădalnice despre cari am scris pe larg şi la timp.

Şi-a amintit, cu oarecare preciziune, că circa trei milioane lei i-au trecut chiar prin mâini.

Pretinde însă că nu şi-a oprit nici o centimă din aceste sume şi că le-a predat şefilor săi (vre-o 900 mii lei fiind utilizaţi pentru gratificaţii şi daruri în haine, distribuite de sărbători).

Tribunalul i-a confirmat mandatul de arestare.

*

Intre timp, cercetările au continuat cu intensitate.

S'a stabilit că denunţuri, formale şi semnate, cu privire la traficurile ce se învârteau la poliţia judiciară şi socială, în chestiune, s'au produs şi mai înainte.

Căpeteniile directe n'au voit însă să se sesizeze; şi sub toleranţa lor, panamaua a luat proporţii.

Atunci când însuşi fostul ministru, d. col. Rioşeanu, le-a aflat şi a încercat să le reprime, i s'a zădărnicit amestecul.

Ancheta judiciară examinează acum în special acest aspect al cauzei, deoarece denunţurile despre cari vorbim anunţau fraude de aproape 200 milioane lei.

Procesul bancherilor Soifer din Cernăuţi

Afacerea a stârnit senzaţie, pe vremuri, atât prin chipul cum se pretindea că a fost săvârşită, cât şi prin quantumul daunelor ce se spunea că a adus statului: vre-o 800 milioane lei!

Inculpaţii: bancherii cernăuţeni Fr., I. şi Sol. Soifer — componenţii societăţii bancare cu acelaş nume — şi Claudiu Cărăuşu, dirigintele oficiului Central P. T. T. Cernăuţi II, erau învinuiţi anume că ar fi exportat, clandestin, în Polonia, unei bănci Holtzer din Cracovia, sute de milioane lei, folosindu-se în acest scop de sistemul scrisorilor recomandate şi de complicitatea dirigintelui poştei (care nu verifica, fiind interesat, conţinutul plicurilor expediate).

Arestaţi vremelnic, respectivii au fost trimişi apoi în judecata tribunalului corecţional s. III şi aci cauza a făcut obiectul unei prelungite instrucţii orale şi unor ample desbateri.

Apărarea, prin d-nii av. Demostene Botez (pentru fraţii Soifer) şi Ion Nedelescu (pentru dirigintele Cărăuşu) a susţinut că — oricât de răsunătoare, şi de gravă în aparenţă — afacerea s'ar datori numai unor asmuţiri locale şi că în orice caz nu există nici o probă de vinovăţie în seama celor puşi sub rigorile legii penale.

Trib. Ilfov s. III, format cu d-nii preşedinte Macarovici, jude Bărgăuanu şi procuror Florescu — s'a pronunţat eri: a stins acţiunea publică în cea-ce îl priveşte pe primul inculpat, Fr. Soifer, fiindcă a încetat din viaţă între timp; a achitat de orice penalitate pe toţi ceilalţi inculpaţi, şi a respins cererea de daune formulate de B N. R.

Şi Văcăreştii au... lagăr!

Unii infractori ai legilor speciale — cari prevăd pedeapsa cu internarea în lagăre — s'au bucurat o vreme de perspectiva că vor scăpa de riscurile isprăvilor comise fiindcă Statul, neavând lagăre speciale cu confortul respectiv pentru executarea condamnaţiunilor de această natură, urma să treacă cu vederea.

Bucuria nu le-a fost însă de lungă durată, pentrucă tot li s'au emis mandate, pentru.. Văcăreşti.

Au făcut atunci contestaţii susţinând că rău au fost executaţi şi internaţi în Văcăreşti, fiindcă Văcăreştii constituie o casă de osândă şi corecţie iar nu un lagăr de internare neinfamantă.

Contestaţiile s'au judecat eri (primele trei, şi anume cele făcute de Edgar Loebel condamnat la 15 zile de lagăr, I. Ivaşku condamnat la 2 luni de lagăr şi C. Mateescu condamnat la 3 luni de lagăr).

Tribunalul le-a respins totuşi ca neîntemeiate, constatând că respectivii nu sunt încarceraţi în penitenciarul Văcăreşti ci sunt „trimişi" în pavilioane speciale dela Văcăreşti, afectate ca lagăr şi stabilind că, de altfel, n'au a executa zile de închisoare ci.. zile de muncă obligatorie proprie internaţilor în lagăr.

Osândiţi

Tribunalul corecţional local a pronunţat eri, între altele, sentinţe de condamnare contra următorilor infractori:

S. I. C. C.

1. Dorel I. Schick, din piaţa Sf. Ştefan 9, la trei luni închisoare, 2000 lei amendă şi 40 mii lei despăgubiri civile în favoarea reclamantului M. Confeld, pentrucă având în păstrare numai un automobil pe care i-l vânduse acestuia, a fugit cu maşina la Cluj şi a vândut-o pe drum pentru a doua oară.

S. II. C. C.

2. Mierlea Badea, şomer, din str. Vaporului 31, la două luni închisoare şi 1000 lei amendă penală pentru înşelăciune.

Inculpatul îşi făcuse o adevărată meserie neavând, pe semne, alta — din a colecta cărţi de vizită de ale persoanelor simandicoase, a le complecta cu recomandaţii călduroase pentru inculpat: şi a colinda apoi, cu aceste recomandaţii apocrife, pe la filantropii notorii, spre a le solicita... un mic ajutor pentru un tânăr remarcabil şi studios!

Operaţia i-a prins bine luni dearândul până ce i s'a înfundat la ultimul păgubaş: d. rector C. Stoicescu.

S. IV C. C.

3. Simina Eva, de fel din Timiş Torontal, la şase luni închisoare, pentru că a estorcat vre-o 60 mii lei de la numeroşi naivi, asigurându-i că li va procura alimente „din Bănat"; dar şi-a însuşit sumele;

4. Timofti Constantin, din str. Maica Domnului, la trei luni închisoare corecţională pentru viol; şi

5. G. T. Stoian, paznic c. f. r., din com. Poenari Vulpeşti, la trei luni închisoare pentru ameninţări cu moartea proferate la adresa şefului său reclamantul D. Mustea.

Sabotaj

Jurisdicţia specială de reprimarea crimelor şi delictelor de sabotaj a fost sesizată eri cu judecarea următorilor comercianţi din Bucureşti dovediţi că au înfrânt prevederile legii respective:

1. Şerbana Ivanov, măcelar, din hala Ghica compart. 10 (a vândut cu 80 lei kilogramul carnea de vacă!);
2. D. Râmulescu, măcelar, tot din hala Ghica, compart. 93, (a vândut carnea de vacă la preţ de 90 lei kilogramul).
3. C. Catalinoiu, coloniale, din calea Dudeşti, 177 (fiindcă a speculat la untură);
4. Matilda Leibovici, coloniale, din bd. Regina Maria 92 (pentru că a dosit untdelemn);
5. C. I. Stoian, coloniale, din str. Călăraşilor 186 (fiindcă n'a afişat preţurile curente);

Proces de daune

Comunitatea Israelită de Rit Spaniol din Bucureşti, cu sediul în str. Banul Mărăcine 49, a introdus eri acţiune în justiţie contra societăţii de asigurări „Sun" din Londra — prin reprezentanţa ei din Ţară — prin care cere suma de lei 3,375.000 drept daune, în baza poliţei de asigurare contra incendiului şi distrugerii contractată în privinţa Marelui Templu Coral din str Negru Vodă 12.

Petiţionara susţine că deşi Templul asigurat a fost mistuit de incendiu iar mobilierul devastat, cu ocazia evenimentelor ştiute dela 21—23 Ianuarie a. c. totuşi i se refuză lichidarea solicitată, fără just motiv.

Acţiunea s'a repartizat eri unei secţiuni de judecată.

Diverse

Măcelarul Ion Marinescu, din str. Luncii 50, a fost trimis în judecata tribunalului corecţional pentru vina că amăgind pe o minoră, de 15 ani, cu făgăduiala că o va lua în căsătorie, a batjocorit-o apoi a abandonat-o trotuarului.

Tot mai tuşiţi!
Numai Sirop Cazé vă va aduce uşurare. Este incomparabil în toate cazurile de catar, bronşită, astm, emfizem.
SIROP CAZÉ
La farmacii şi droguerii

ROLUL PRESEI

(Urmare din pagina I-a)

în faţa ceasului hotărâtor.

Aşa dar, Guvernul chiamă presa la această mare acţiune naţională.

Guvernul trebue să informeze prin presă opinia publică şi opinia publică trebue să informeze Guvernul, tot prin presă, — o totală comunitate între Guvern şi opinia publică prin intermediul presei.

La această misiune chem astăzi pe toţi directorii jurnalelor.

Am organizat un serviciu de presă special, care va primi în fiecare zi problemele interne şi internaţionale care ne preocupă, cum şi temeiurile de informaţie şi propagandă pe care se aşează Guvernul sau pe care le primeşte Guvernul din afara graniţelor.

Vă rugăm să desemnaţi câte doi redactori, care în fiecare zi să primească dela Ministerul Propagandei toate informaţiile şi datele în această privinţă".

Pentru informarea opiniei publice asupra marilor directive ale guvernării, pentru precizarea înaltelor principii ce constituesc baza propăşirii neamului nostru, Presa onestă, obiectivă şi naţională va da tot sprijinul desinteresat şi permanent cârmuirei.

De decenii am activat mereu propovăduind unirea tuturor românilor, a tuturor generaţiilor, a tuturor claselor sociale, contribuind la opera de armonizare prin aducerea la cunoştinţa conducătorilor, a năzuinţelor, doleanţelor şi revendicărilor conduşilor.

Susţinând instituţiile de bază ale Statului român — începând cu Monarhia — noi am stăruit neîntrerupt în acţiunea de luminare şi îndrumare a masselor populare, scoţând în evidenţă drepturile şi datoriile fiecăruia în marea familie românească.

Pentru a-şi putea îndeplini misiunea ei, Presa, demnă de acest nume, are nevoie de posibilitatea de a imprima, pentru cunoştinţa celor de sus, ecourile venite din rândurile masselor populare. Multe s'ar fi putut evita, multe se pot îndrepta — cum lămurea şi directorul nostru în cele două articole apărute zilele trecute — dacă se ţine seama în orânduirile administrative şi de păsurile cetăţeneşti.

Cu această metodă înţelegătoare, Presa naţională care se bucură de constanta încredere a mulţimei, poate consolida comunitatea între guvern şi opinia publică, informând sincer şi conştient şi pe conducători şi pe conduşi.

Cum a încercat să fure zahăr

Peripeţiile unui comerciant dela Arad

Arad, 18 Febr.

Un caz care, desigur, că iese din cadrul celor diverse, s'a petrecut zilele acestea în judeţul nostru. Pe când comerciantul Iacob Feinlein, din com. Aradul Nou, mergea pe şoseaua Cuvin Covăsinţ, spre a desface zahăr clientelei sale din aceste comune, în urma lui venea, într'o trăsură, Gheorghe Corman, originar din comuna Cuvin (Arad), care observase că numitul comerciant avea în căruţă lăzi de zahăr, spre a-l prăda, el s'a luat la întrecere cu comerciantul dând bicei cailor. La un moment dat, pe când cei doi călători mânau mai tare, Corman a reuşit să pună mâna pe o ladă cu zahăr care conţinea 50 de kg. şi a ascuns-o sub saci, apoi s'a dus la moară. In drum Feinlein a observat că îi lipseşte din marfă o ladă. După puţină chibzuială, a dedus că hoţul nu poate fi altul decât călătorul care voia să-i ia înainte cu căruţa.

A denunţat cazul postului de jandarmi, care din cercetările făcute a aflat că zahărul a fost furat de Corman, care însă a avut timp, — când s'a văzut în pericol — să-l arunce în drum şi să-l calce cu trăsura de mai multe ori pretextând că comerciantul l-ar fi pierdut şi că el nu este vinovat de furt.

Corman a fost adus la parchet şi depus în arestul preventiv. Impotriva lui s'a deschis acţiune publică.

D. prim-procuror dr. Gh. Tăutu anchetează.

Deschiderea expoziţiei cărţii italiene la Iaşi

Iaşi, 18 Februarie

Institutul de cultură italiană din localitate, de sub conducerea d-lui prof. univ. Giuseppe Petronio, a luat iniţiativa deschiderii unei expoziţii a cărţii italiene, care să arate intelectualilor ieşeni progresele făcute de arta, cultura şi ştiinţa italiană în ultimele secole. Inaugurarea s'a făcut în sala clubului aeronautic, în prezenţa d-lor: Sartorio, consulul Italiei; G. Shelholle, consulul Germaniei; prof. univ. E. Gamillscheg, directorul institutului german de ştiinţe din Bucureşti; prof. univ. M. David, rectorul Universităţii; prof. univ. ing. Cristea Otin, rectorul Politechnicei; col. D. Captaru, prefectul judeţului; col. I. Adam, prim ajutor de primar; prof. univ. I. Marinescu, prof. univ. G. Cuza, prof. univ. I. Alexa, prof. univ. C. Tomescu, prof. univ. Alex. Cişman, prof. univ. O. Babinger, prof. univ. Paul Nicorescu, prof. R. Constantinescu, rectorul Academiei de muzică; Aurel Ghiţescu, directorul Teatrului Naţional; conf. univ. Em. Diaconescu, prof. univ. Octav Botez, prof. dr. Luciano Bacci, prof. Liberalle Netto, Walter Luis, lector de limba germană, conf. univ. Dim. Mangerou, dr. Sp. Poleacu, dr. Cerchez, etc...

D. prof. univ. *Giuseppe Petronio*, luând cel dintâi cuvântul, a arătat intenţia, ajunsă azi realitate de a organiza în acest oraş de cultură românească o expoziţie a cărţii italiene.

Aş fi dorit, a spus d-sa, să prezint intelectualilor ieşeni o seamă de cărţi preţioase şi lucrări de artă, care să oglindească progresele făcute de Italia fascistă în acest domeniu. Dar din cauza războiului, a trebuit să mă mărginesc numai la operele care se află în ţară şi la cele pe care le-am obţinut dela institutul de cultură italiană din Bucureşti şi dela librăria italiană.

D-sa sfârşeşte apoi, aducând mulţumiri autorităţilor locale şi tuturor acelora care prin prezenţa lor au dovedit simpatia pe care poporul român o are pentru poporul şi cultura italiană.

A luat apoi cuvântul d. *D. Captaru*, prefectul judeţului, care a arătat cât de strânsă este legătura dintre noi şi poporul italian şi făcând un scurt istoric, a arătat cum s'a format poporul român şi cum şi-a dat seama şi a dovedit originea sa latină.

D-sa a terminat spunând că, dată fiind legătura de sânge şi limbă a românilor cu italienii, datoria noastră este să colaborăm cât mai intens.

Vorbeşte apoi d. col *I. Adam*, în numele d-lui primar al oraşului, care lipseşte, salutând în numele cetăţenilor această iniţiativă şi exprimându-şi admiraţia pentru cultura italiană.

D. rector *Mihai David* a arătat importanţa ce o are pentru Iaşul cultural deschiderea acestei expoziţii şi meritul deosebit al d-lui prof. Petronio, directorul institutului, realizatorul ei. Din primul moment putem observa technica şi splendida măreţie a acestei expoziţii. Noi ca români ştiam că această technică îmbracă un suflet nobil.

Admiraţia poporului român pentru civilizaţia şi cultura italiană dăinueşte de veacuri. Cronicarii noştri spuneau: „dela Râm ne tragem", ori Râmul este Roma de azi. Noi apreciem şi ştim că toţi românii apreciază la justa valoare progresele făcute de Italia fascistă.

Vă felicit şi nădăjduesc că aceste sforţări ale d-tră încununate de succes vor contribui şi mai mult la strângerea legăturilor de prietenie dintre noi.

D. prof. *I. Marinescu*, decanul facultăţii de litere, a spus printre altele: „Ca reprezentant al facultăţii exprim toate felicitările iniţiatorilor acestei expoziţii. Să fim fericiţi că prin negurile căzute asupra ţărilor noastre, răsbesc astăzi razele binefăcătoare ale splendidei culturi italiene".

Intreaga asistenţă a făcut apoi o deosebită manifestaţie de simpatie pentru Italia, pentru Regele Impărat şi pentru Duce, după care s'a vizitat expoziţia, publicul admirând obiectele de artă expuse.

FRITZ şi FRANTZ
Ultimele 6 spectacole azi şi în fiecare seară ora 8
Sâmbătă şi Duminică ora 3.30 — Duminică ora 10.30 dimineaţa matineu cu preţ redus
TEATRUL DIN SARINDAR
Joi 27 Februarie GÂŞTELE PREMIERA

SITUAŢIA DIN PACIFIC

(Urmare din pag. I-a)

de sud; barajul de mine stabilit de curând de marina engleză în strâmtorile Malacca şi Singapore; dezvoltarea şi întărirea bazei navale britanice dela Singapore; prezenţa întregei flote americane în apele Pacificului şi măsurile excepţionale ce le-a luat în ultimul timp amiralitatea Statelor-Unite în vederea unui eventual război împotriva Japoniei, sunt elementele ce au agravat situaţia din Extremul Orient.

Au mai intervenit şi atacurile împotriva Japoniei în şedinţa de eri a Camerei Reprezentanţilor din Washington cu prilejul discutării proectului de lege pentru dezvoltarea bazelor navale din Atlantic şi Pacific. S'a cerut de către mai mulţi deputaţi să se aducă la cunoştinţa Japoniei, că flota Statelor-Unite va tăia liniile maritime de comunicaţie şi de aprovizionare ale acestei ţări şi va distruge porturile şi centrele sale industriale, în cazul când vasele de război japoneze vor ataca baza britanică dela Singapore, ori guvernul său va organiza acţiuni militare şi navale în zona asiatică a Pacificului, fără să ţină seama de interesele americane.

Faţă de Statele-Unite, Japonia însă manifestă dispoziţiuni pacifiste şi caută să înlăture un război între cele două mari puteri cu interese însemnate în Pacific.

Ca să scoată în relief aceste dispoziţii pacifice, d. Nomura, noul ambasador al Statelor-Unite din Washington, a amintit eri în declaraţiile ce le-a făcut ziariştilor americani, că un eventual război între Japonia şi Statele-Unite nici n'a fost luat în consideraţie atunci când s'a încheiat pactul dela Berlin între Germania, Italia şi Japonia.

Există însă obligaţiuni reciproce în cazul când Statele-Unite vor declara război Germaniei.

D. Nomura a mai spus că „Japonia crede că Statele-Unite nu vor declara război oficial Germaniei şi astfel obligaţiile Japoniei, rezultând din convenţiile pactului tripartit, nu vor intra în vigoare".

Se ştie apoi, în Japonia, că odată războiul isbucnit în Pacific, Statele-Unite vor coopera cu Marea Britanie şi dominioanele acesteia: Canada, Australia şi Noua Zeelanda, care vor stabili şi un blocus economic împotriva sa. Cum guvernul din Tokio, doreste să înlăture războiul cu Statele-Unite, va trebui să se stabilească o înţelegere cu marea republică americană, în afacerile Pacificului.

Aceste afaceri sunt însă complexe şi complicate. Ele interesează şi alte puteri.

Căci, ce trebue să înţelegem prin afacerile Pacificului? Rezolvarea problemei chineze; stabilirea sferelor de interese politice şi economice. sau a spaţiilor vitale; recunoaşterea drepturilor speciale de expansiune economică, a pieţelor rezervate şi a porţilor deschise, în Manciuria, în China de nord şi de sud, ca şi în toată zona asiatică a Pacificului.

Cum China dispune, ca factori strategici, de timp şi spaţiu şi poate prelungi războiul; iar U. R. S. S. nu şi-a fixat încă punctul de vedere în afacerile din Extremul-Orient; — Japonia spre a evita alte complicaţii, a încheiat aranjamentul pacific cu guvernul chinez din Nanking, limitând astfel zona operaţiunilor în China orientală de sud şi a intervenit pentru încetarea ostilităţilor între Thailand (Siam) şi Indochina.

Guvernul chinez pro-japonez din Nanking n'a fost însă recunoscut de celelalte puteri, aşa că aranjamentul ce l-a încheiat guvernul japonez cu el are caracterul unui armistiţiu convenit cu o parte din armatele chineze; iar conferinţa de pace din Tokio, la care participă delegaţii Thailandului şi ai Indochinei, n'a eşit până acum din faza preliminară.

Vom examina în alt articol celelalte aspecte ale problemei Pacificului, în legătură cu încordarea relaţiilor dintre Japonia şi Statele-Unite.

R. S.

ASPECTE MEDICALE MODERNE

PELAGRA

Printre boalele sociale de la noi, pelagra ocupă un loc de frunte, datorită faptului că cea mai mare parte a populaţiei româneşti consumă porumbul ca principala hrană; pe de altă parte legătura dintre pelagră şi mămăligă nu mai trebue demonstrată. Medici români iluştri ca Victor Babeş şi Neagoe în trecut şi-au îndreptat cercetările asupra pelagrei, aducând contribuţiuni de mare interes. Dar problema pelagrei încă nu a fost rezolvată până în momentul de faţă, deşi învăţaţi americani, francezi, italieni şi români, adică reprezentanţi ai ţărilor care suferă de pe urma pelagrei s'au devotat cu deosebire studiului acestei boale şi au ajuns, în vremea din urmă, la concluzii extrem de interesante, care pot fi privite chiar ca un început de deslegare.

Ţările noastre n'au suferit totdeauna de pelagră, fiindcă nici consumul porumbului nu este străvechi. Se ştie că această plantă de origine americană a fost introdusă în ţara românească în vremea domniei lui Şerban Cantacuzino, iar în Moldova pe la 1710. Putem deci socoti că ne hrănim cu porumb de vre-o 200—250 ani. Pelagra însă nu va fi apărut chiar de la început, fiindcă nu va fi înlocuit dintr'odată alimentele folosite obişnuit de ţărani mai înainte vreme şi afară de aceasta mămăliga va fi fost consumată dimpreună cu alte alimente. Cum însă introducerea culturii porumbului şi generalizarea consumării de mămăligă de porumb (în locul străvechei mămăligi de mei) au coincis cu începutul acelei negre epoci a fanarioţilor, pelagra a avut condiţiuni din ce în ce mai favorabile de apariţie.

Domniile care se schimbau des, transformându-se în niste simple arendăşii ale ţărilor, trebuiau să îmbogăţească repede pe Domnii, arendaşi, pentru a le îngădui menţinerea în scaun şi asigurarea unei vieţi de lux. Strălucirea de sus, uneori cu interesante reflexe culturale, se întovărăşea de o sărăcie crâncenă jos, unde nenumăratele rechiziţii pentru dări şi zaherele, obligau ţăranul să se mărginească tot mai mult la consumarea exclusivă de porumb, singura cereală nerechiziţionabilă: iată drumul către pelagră larg deschis. Ceeace a desăvârşit condiţiile prielnice isbucnirei pelagrei a fost [illegible] suprimarea vitelor. „Pelagra endemică este indicatorul mizeriei, alimentaţiei regresive ţărăneşti, căreia i s'au răpit laptele şi carnea", (Claudian).

Notăm înainte de a trece mai departe că deşi, în veacul trecut, se consuma mult mălai în Italia, Spania, Franţa, totuşi pelagra apărea numai acolo unde mălaiul se mânca gol şi, dimpotrivă, nu apărea în locurile în care mălaiul era consumat cu unt, cu lapte, cu carne.

In America astăzi există pelagră în regiunile cultivate intens cu porumb şi bumbac, dar unde nu există decât foarte puţine vite. In Argentina porumbul se cultivă şi se consumă în mare cantitate; dar Argentina e o ţară bogată în vite şi acolo pelagra nu se cunoaşte.

*

Din însăşi această introducere istorică, reese încă odată strânsa legătură dintre consumaţia mămăligei şi pelagră. Multă vreme s'a socotit şi la noi că porumbul mucegăit printr'un parazit anume ar fi cauza pelagrei; era teoria la care se ralia alături de mari oameni de ştiinţă streini ca Aschoff, Ranbiczeck, Baglioni şi Victor Babeş. Dar această teorie a căzut şi investigaţiile cercetătorilor s'au îndreptat pe alte căi. O „revistă critică" asupra cauzelor pelagrei a publicat în „România medicală", foarte recent, d. prof. dr. G. Focşa; vom folosi şi noi câteva date în această expunere.

Ceeace complică de la început rezolvarea problemei cauzelor pelagrei este faptul că alături de pelagra observată în regiunile în care se consumă cu preponderanţă porumbul se mai observă cazuri de pelagră la indivizi alcoolici, în ţări în care mămăliga nu e cunoscută (Germania, Elveţia, America de Nord). Astfel încât pelagra ar putea fi considerată nu ca o boală anume, strict circumscrisă, ci ca un sindrom pe care l'am putea întâlni în mai multe stări de boală.

S'a căutat atunci a se împăca ambele constatări printr'o aceiaşi concluzie: lipsa atât din alimentaţia ţăranilor pelagroşi cât şi a alcoolicilor a unui factor, vitamină sau altceva, care ar explica producerea acestei boale. Este soluţia la care pare a se fi oprit lumea ştiinţifică şi avem prilejul de a însemna aici (după dr. I. Nitzulescu) plăcuta constatare că un român, doctorul Neagoe, bănuia acum vre-o 50 de ani, că ţăranul nostru, consumator aproape exclusiv de porumb, nu căpăta prin alimentaţie tot ce i-ar fi trebuit ca să fie sănătos. Astăzi este bine dovedit că regimul maidic (consumaţia de porumb) trebue totdeauna complectat cu alte alimente, ca să nu dea pelagra.

De curând s'a descoperit în porumb „o substanţă colorantă cu fluorescenţă roşie şi acţiune toxică", substanţă care face ca pielea celui ce consumă porumb să fie sensibilă la razele soarelui (adică să se „pârlească" — eritem pelagros) şi să dea drumul în urină unei substanţe numită porfirina, care se şi constată în pelagră. Această din urmă porfirină constatată în urina pelagroşilor este legată şi de o pierdere mare de fier Administrarea fierului ca medicament (la noi, mai ales sub forma picăturilor Bestuscheffi, încă de acum 50 de ani aduce vizibile îmbunătăţiri stării bolnavilor. Iar recent, administrarea unui nou medicament. ce va fi chemat să revoluţioneze terapia pelagrei şi să o stingă, e vorba de acidul nicotinic, face să piară porfirina din urină, în 24—48 ore. Efectele acestui medicament nu se mărginesc însă la această constatare de laborator; acidul nicotinic schimbă total, în bine, aspectul patologic al pelagroşilor. Sunt în această privinţă şi contribuţii româneşti pe care le vom expune mai departe.

In faţa rezultatelor obţinute s'a putut vorbi de descoperirea unei vitamine antipelagroase numită şi factorul P. P.

Acest factor P. P. descoperit în 1937 de Elvehyem şi colaboratorii săi a fost identificat drept acidul nicotinic şi a dovedit că vindecă boala câinilor „limba neagră" asemănătoare până la identificare cu pelagra. Experimentată la om a dat aceleaşi admirabile rezultate în pelagră.

S'a căutat a se stabili cât acid nicotinic conţine porumbul şi s'a găsit un gram la un chintal! Iată cum lipsa factorului P. P. din porumb putea să dea pelagra, iată pelagra o avitaminoză sau, cel mult, o hipovitaminoză. De aceia trebue ca pe lângă porumb să mai se consume alte alimente: lapte, carne, unt, etc., pentru a împiedica apariţia pelagrei.

(Cercetările surprinzătoare care arată însă că laptele conţine 4 miligrame acid nicotinic la litru, carnea de vacă 50 miligrame la kgr., peştele 30—60 miligrame la kgr., etc., ceeace ne-ar duce la concluzia de a fi nevoiţi să consumăm 12 litri lapte, 1—2 kgr. carne, 5—10 kgr. mazăre pe zi, pentru a combate lipsa acidului nicotinic, se datoreşte probabil faptului că alimentele conţin această preţioasă substanţă sub forma unor compuşi mult mai activi decât factorul sintetic P. P. însuşi).

Printre alţi autori care au trecut la experimentarea acidului nicotinic în clinică, a fost şi d. prof. dr. Petre Tomescu cu colaboratorii săi, care acum doi ani a publicat rezultatele obţinute pe 26 de bolnavi. D-sa a administrat acidul nicotinic atât pe calea injecţiilor, cât şi dat pe gură, în tratamente de 20—30 zile. Sub influenţa tratamentului s'a constatat îmbunătăţiri chiar din primele zile; în primul rând dispar turburările digestive şi usturimile de pe piele; apoi turburările mintale şi doar la urmă „pârleala" caracteristică. Se atrăgea atunci atenţia că prin acest tratament durata internării se scurtează mult şi că preţul tratamentului revenea foarte eftin, la câţiva lei.

O întrebare care se pune este durata acestei „vindecări". In această privinţă, autorul ne spune că nu a putut constata recidive, ne mai văzând bolnavii; dar, alţi autori streini au constatat revenirea pelagrei când bolnavii încetau a primi acid nicotinic şi reveneau la hrana lor obişnuită, pelagrogenă. Tot d. prof. Tomescu arată că, aşa cum se dă în regiunile unde există guşaţi, sare amestecată cu iod, ar trebui să se dea în regiunile bântuite de pelagră, acid nicotinic gratuit, pentru a fi luat ca un preventiv al pelagrei.

In concluzie, se pare că avem în factorul antipelagros P. P. (acidul nicotinic) subastanţa care vindecă şi previne pelagra, care adică adăugată regimului alimentar pelagrogen, îl corectează şi îl completează.

Nimic mai logic decât să folosim pe scară întinsă acest preţios medicament. Insă, distribuirea de acid nicotinic gratuit, nu va fi mijlocul prin care vom desfiinţa pelagra, ruşinoasa boală a mizeriei, din ţara noastră; nu o vom desfiinţa, cum n'am desfiinţat nici paludismul prin împărţirea de chinină pe la primării.

S'a constatat că din toţi ţăranii supuşi aceluiaş regim alimentar, numai 10% fac pelagră. Sunt cei mai nenorociţi, cei mai săraci, care sunt reduşi a se hrăni numai cu mămăligă.

Cine s'a ocupat de hrana ţăranilor noştri, ştie că ei mănâncă mămăligă, la care adaugă „udătură", adică ce face să alunece boţul de mămăligă, mai uşor şi mai plăcut pe gât: lapte, borş, ceapă, varză, castraveţi, brânză şi uneori mâncări gătite. Soluţia stă mai întâi în îmbogăţirea şi ridicarea calităţei „udăturei" şi mâncării, iar când s'o putea înlocuirea mămăligei prin pâine.

Suntem o ţară unde nevoile legate de o agricultură încă neperfecţionată, neindustrializată, ne vor mai sili să mâncăm încă o vreme mămăligă; mai cu seamă în ani agricoli răi ca cel ce a trecut.

Pentru că vom mai consuma porumb în loc de grâu, nu va spori pelagra. Cu o condiţie însă: să corectăm regimul de mălai prin carne, brânză, ouă, lapte, peşte, fructe, verdeţuri. Şi să ne folosim de acidul nicotinic, atunci când suferinţele statului o vor îngădui, larg şi pretutindeni, pentru lichidarea trecutului de ruşine şi mizerie al pelagrei.

Dr. N. VATAMANU